

Čís. 3117.

I když byl prvním rozsudkem uložen trest podmíněčně, musí soud, vynášející za použití § 265 tr. ř. druhý rozsudek, zkoumati, zda tu jsou podmínky pro odklad obou trestů (§ 6 čís. 4 zák. o podm. odsouzení).

Předpis § 265 tr. ř. jest předpisem nutícím; předpokládá právoplatnost předchozího rozsudku; jeho porušením, ať tím, že soud neprávem ho použil, neb opomenul ho použít, vykročil při vyměřování trestu ze své trestní pravomoci; nápravy takové vady lze se domáhati zmateční stížností (§ 281 čís. 11 tr. ř.), nikoliv odvoláním.

(Rozh. ze dne 17. března 1928, Zm I 46/28.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl v neveřejném zasedání zmateční stížnost obžalovaného proti rozsudku krajského soudu v Mladé Boleslavi ze dne 6. prosince 1927, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podvodu podle § 197, 199 a) tr. zák. a podmíněně odsouzen do žaláře na dva měsíce, doplněného dvěma posty, nevyhověl odvolání státního zastupitelství z výroku o výši trestu, vyhověl však odvolání státního zastupitelství z výroku, jímž byl obžalovanému povolen podmíněný odklad trestu, a příslušný výrok změnil v ten smysl, že trest ukládá nepodmínečně. V otázkách, o něž tu jde, uvedl v

důvodech:

Státní zastupitelství se odvolalo z výroku o výši trestu a o podmíněném odkladu výkonu trestu. Doličuje, že bylo neprávem použito předpisu § 265 tr. ř., a navrhuje, by trest byl vysloven nezávisle na ustanovení tohoto předpisu v míře, odpovídající provinění obžalovaného, a by bylo vysloveno, že pro případ právoplatnosti prvního trestu mají býti oba tresty vykonány. Nálezací soud uvedl v napadeném rozsudku, že obžalovaný byl rozsudkem zemského trestního soudu v Praze z 25. října 1927 podmíněně odsouzen pro zločin podvodu do těžkého žaláře na osm měsíců a že tento rozsudek nenabyl moci práva. Uznal, že bylo mu vzhledem na ustanovení § 265 tr. ř. povoliti podmíněný odklad trestu. Tento výrok znamená zřejmě, že mu musel býti povolen podmíněný odklad trestu proto, že byl uložen doplňkový trest za použití § 265 tr. ř. To je nesprávný názor, neboť, i když byl prvním rozsudkem uložen trest podmíněně a když druhým byl uložen za použití § 265 tr. ř., musí soud, vynášející druhý rozsudek, zkoumati, zda tu jsou podmínky pro odklad obou trestů. (§ 6 čís. 4 zákona o podmíněném odsouzení). Soud použil v souzeném případě předpisu § 265 tr. ř. skutečně neprávem. Zákon sice výslovně nepraví, že ho lze použít jenom tehdy, když byl obžalovaný dříve uznán právoplatně vinným jiným trestným činem, spáchaným před vynesení rozsudku, avšak nauka i praxe poslední doby uznává, že je tomu tak. (Lohsing, Strafprozessrecht, II vydání str. 486; Herrnritt, Právník str. 169 z roku 1925 a rozhodnutí sh. č. 2140). Tento předpis neponechává soudu na vůli, by ho podle svého uvážení použil nebo nepoužil, nýbrž nařizuje mu, by ho použil.

tu zákonné podmínky. Je tedy předpisem nutícím. Poruší-li jej soud, ať tím, že ho neprávem použije neb opomene ho použití, vykročí při vyměření trestu ze své trestní pravomoci a rozsudek jest zmatečným podle § 281 čís. 11 tr. ř. (srov. Sb. n. s. č. 2310). Nápravy takové vady lze se však domáhati jenom zmatečnými stížnostmi. To se v souzeném případě nestalo. Státní zastupitelství se dotýká otázky, zda bylo předpisu § 265 tr. ř. právem použito, v odvolání jenom v odůvodnění svého návrhu, by byl obžalovanému trest uložen bez ohledu na tento předpis a podmíněný odklad odepřen. Na toto odvolání nelze závadný výrok změnit. Nelze jej změnit ani z úřední moci podle § 290 tr. ř., protože bylo zákona použito nesprávně, avšak ve prospěch obžalovaného, ježto by mu byl jinak patrně vyměřen trest vyšší. Proto nebylo vyhověno návrhu státního zastupitelství, by byl trest uložen nezávisle na ustanovení § 265 tr. ř. Uvážejí-li se pak přitěžující a polehčující okolnosti, uvedené v napadeném rozsudku, je nutno uznati, že doplňkový trest, vyměřený prvním soudem za použití § 55 tr. zák., je přiměřeným vině obžalovaného. Odvolání v tomto směru je neodůvodněné. Odvolání státního zastupitelství z výroku o podmíněném odkladu výkonu trestu doličuje, že skutečnosti, za kterých obžalovaný spáchal čin, pro který byl v této věci uznán vinným, neodůvodňují povolení podmíněného odkladu výkonu trestu. O této otázce není však třeba uvažovati, protože trest byl uložen, byť i mylně, jak vyloženo, avšak přece způsobem nenapravitelným, za použití § 265 tr. ř. a je nutno považovati jej pouze za doplněk trestu, uloženého předchozím rozsudkem. Ten byl podle rozsudku zemského trestního soudu v Praze z 25. října 1927 osm měsíců těžkého žaláře, byl však zvýšen rozsudkem nejvyššího soudu ze dne 24. února 1928 na jeden rok těžkého žaláře. S dodatkovým trestem, uloženým v této věci, přesahuje jeden rok. Proto je podmíněný odklad podle § 1 zákona o podmíněném odsouzení vyloučen, a bylo odvolání státního zastupitelství v tomto bodě vyhověno a uznáno, že se trest ukládá nepodmíněně.

Čís. 3118.

Ochrana republiky (zákon ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.).

Pro pojem »podněcování« (§ 15 čís. 3 zákona) stačí po případě i pouhé, třebaž zakryté doporučení oprávněnosti nebo výhodnosti trestného činu, pokud jen směřuje k tomu, by vyvolalo u posluchačů rozhodnutí k jeho spáchání.

Pokud sem spadá líčení událostí v Číně se sběhnuvších v souvislosti s možností války u nás a nepřímé nabádání posluchačů, by v tom případě (budou-li povoláni do zbraně) odepřeli poslušnost svým představeným.

(Rozh. ze dne 17. března 1928, Zm II 478/27.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného proti rozsudku krajského soudu v Olo-